

Kotiopetuksen valvonnan järjestäminen Rautavaaran kunnassa 1.8.2026 alkaen

Sivltk 17.06.2026 § 59
179/12.00.00/2026

Valmistelija

rehtori-sivistysjohtaja Marianne Korkalainen,
marianne.korkalainen@rautavaara.fi, p. 0408608231

Perusopetuslain mukaan oppivelvollisen on osallistuttava lain mukaan järjestettyyn perusopetukseen tai hänen on muutoin saatava perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot. Oppimäärää vastaavat tiedot on mahdollista saada esimerkiksi kotiopetuksessa. Kotiopetus ei edellytä lupaa viranomaiselta kuten kunnan opetustoimelta, vaan asiasta päättää huoltaja. Huoltajalla on velvollisuus ilmoittaa kotiopetukseen siirtymisestä lapsen tai nuoren kotikuntaan. Huoltaja vastaa lapsen tai nuoren perusopetuksen oppimäärän vastaavien tietojen saavuttamisesta ja oppivelvollisen edistymisestä, sekä kaikista oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvistä kustannuksista.

Koulutuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää kotiopetuksessa olevalle oppivelvolliselle palveluja tai etuuksia, joihin perusopetukseen osallistuva oppilas on perusopetuslain mukaan oikeutettu. Kotiopetuksessa huoltaja ottaa vastuun oppilaan oppimisesta ja opettamisesta sekä vastaa siitä, että oppilas suorittaa perusopetukselle asetetut tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Kotiopetuksessa tulee noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014). Poikkeuksena on, ettei kotiopetuksessa tarvitse opiskella valinnaisia aineita, taito- ja taideaineiden valinnaisia eikä oppilaanohjausta.

Perusopetuslain 26.3 § velvoittaa kunnat valvomaan oppivelvollisuuden edistymistä, jos lapsi tai nuori ei osallistu perusopetuslain mukaan järjestettyyn opetukseen. Lainsäädäntö ei sisällä määräyksiä valvonnan käytännön järjestelyistä, vaan koulutuksen järjestäjä päättää niistä paikallisesti. Yleisenä menettelynä on, että asuinkunta nimeää tutkivan opettajan, jonka tehtävänä on seurata oppivelvollisuuden edistymistä. Tutkiva opettaja ei anna opetusta eikä oppimisen tukea. Tämän pykälän liitteenä on ehdotus kotiopetuksen valvonnan järjestämiseksi Rautavaaran kunnassa 1.8.2026 alkaen.

toimivalta: Hallintosäännön 26 §:n mukaan sivistyslautakunta vastaa perusopetuksen järjestämisestä kunnan alueella.

Liitteet ja oheismateriaali	Kotiopetuksen valvonnan järjestäminen Rautavaaran kunnassa
Vaikutusten arviointi	-
Esittelijä	Rehtori-sivistysjohtaja Marianne Korkalainen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä kotiopetuksen valvonnan periaatteet liitteen mukaisesti. Periaatteet tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.